

Zacharias

res eorum vir in gladio fratris sui. In die illo dicit dominus exercituum assumam te corozabel fili salathiel serue meus dicit dominus et ponam te quasi signaculum. quia te elegi dicit dominus exercituum.

Explicit Aggeus propheta. Incipit prologus in zachariam prophetam.

Secundo anno dary regis medoꝝ aggeu et zacharias prophetasse lectiones eorum dem declarant. Sed hac de causa aggeus zacharie in ordi

ne prophetarum platus esse videtur. quod enim duobus mensibus ut predictorum lectiones ostendunt. in prophetia precessisse inuenitur. et ad repetitionem templi precepto dei populum animasse ut esdras refert dicens. In secundo anno dary regis profetae prophetauerunt aggeus et zacharias filii addo prophete. super iudeos qui erant in iuda et hierusalem. super israel in nomine dei super eos. Tunc surrexerunt corozabel filius salathiel et iesus filius iosedech et principes eius inchoaueruntque edificare domum dei que est in hierusalem. Quibus cum adessent. prophete. exhortatione sua adiuuauerunt eos. Nam et populi israel ab imitatione peccatorum delictorum per suam ammonitionem idem propheta cupiens reuocare. verbis lectione comprehensis usus est. Uidi nocte et ecce vir ascenderat super equum rubrum etc. Uidi die prophetam virum equo rubro sedentem et stantem in medio mirteti umbratosi. cuius visionis hec solutio est. Vir ascendens equum rubrum. licet angelus intelligat. tamen quod predicti coloris equum conscendere visus est vindictam sanguinis in eam gentem significat afferendam. que populum israel in captiuitatem redegerat. Nam et esaias propheta per rubrum vestimentorum inter gentes vindictam cum sanguine a deo proferturam demonstrans. his verbis usus est dicens. Quis est iste qui venit de edom tinctis vestibus de lysa etc. Stantem vero in medio mirteti umbrantis. quod dixit. leticia populo affutura. per mirteti significationem voluit de signari. Cuius ligni moyses in letitia

eo. cum faceret mentionem. ait accipietis die prima fructus ligni speciosi. ut leticia populi per bonum olētis ligni et speciosi vmbra culum demonstraret. Sed hanc visionem que liberationem populi et vindictam de aduersarijs affuturam demonstrat ob hoc noctu propheta se vidisse memorauit quia populum israel in prima liberatione de terra egipti. noctu discessisse constabat. cuius exempli quia presens populus aliquam partem in se retinere videbatur. liberatio eiusdem ac reditus captiuitatis de terra chaldeorum per noctem prophete est reuelata.

Explicit prologus. Incipit Argumentum

Zacharias memor domini sui multiplex in prophetia iesum cum vestibus sordidis et lampade oculorum septem candelabrumque aureum cum totidem lucernis quot oculis. duas quoque oliuas a sinistris lampadis cernit et a dextris. et post equos rufos. varios. albos. et dissipatas quadrigas et effraim. et equum de hierusalem pauperem regem vaticinatur. et predicat regem sedentem super pullum filium asine subiugalis.

Explicit Argumentum. Incipit zacharias propheta. Capitulum I

In mense oct

Itauo in anno secundo dary regis factum est verbum domini ad zachariam filium barachie filij addo prophetam. Iratus est dominus super presentes vestros iracundia. Et dices ad eos. Hec dicit dominus exercituum. Conuertimini ad me ait dominus exercituum. Et conuertar ad vos. dicit dominus exercituum. Ne sitis sicut preses vestri ad quos clamabant prophete priores dicentes. Hec dicit dominus exercituum. conuertimini de visis vestris malis. et cogitatioibus vestris pessimis. et non audierunt neque attenderunt ad me dicit dominus

Pres vsi vbi sunt et pphete. Nunquid
in sempiternū uiuent. Querunt uerba
mea et legitima mea que madaui seruis
meis pphetis. nūqd nō cōphenderunt
pres vsos. Et pueri sunt et dixerūt. si
cut cogitauit dñs exercitū facere nob
fm vias nras et fm adinuetiones nras
fecit nob. In die vicesima quarta vn
decimi mensis sabbath in anno secūdo
darii. factum est verbum dñi ad cacha
riam filium barachie filij addo. ppheta
dicens. Uidi p noctem. et ecce vir ascen
dens super equū rufum. et ipse stabat in
ter mirteta que erant in pfundo. et post
eū equi rufi varij et albi. Et dixi. Qui
sunt isti dñe mi. Et dixit ad me āgelus
dñi qui loquebat in me. Ego ostendaz
tibi qd sint hec. Et rñdit vir qui stabat
inf mirteta et dixit. Isti sunt quos mi
sit dñs. vt pambulent terras. Et rñde
rūt āgelo dñi qui stabāt inter mirteta.
et dixerūt. Perambulauimus terram.
et ecce ois terra habitata et qescit. Et rñ
dit angelus dñi. et dixit. Dñe exercitū
vsqquo tu nō misereberis hierlm et vr
biū iuda qb iratus es. Iste iā septua
gesimus ānus est. Et rñdit dñs ange
lo qui loquebatur in me. Verba cōsolatoria.
Et dixit ad me angelus
q loq̄batur in me. Clama dicēs. hec di
cit dñs exercitū: celatus suz hierlm et
siō celo magno. Et ira mag egolirascoz
sup gētes opulētas. qz ego iratus sum
parū. ipi vero adiurauerūt i malū. ppte
rea hec dicit dñs. Reuertar ad hierlm
in misericordijs. et dom⁹ mea edificabit
in ea ait dñs exercitū. et perpendicularū
extendetur super hierlm. Adhuc clama
dicens. hec dicit dñs exercitū. adhuc
affluent ciuitates mee lōnis et solabit
adhuc dñs sion. et eliget adhuc hierusa
lem. Et leuau oculos meos et vidi. et
ecce quatuor cornua. Et dixi ad angelū
qui loq̄batur in me. Quid sunt hec. Et
dixit ad me. Hec sunt cornua que vēti
lauerunt iudam et israhel et hierusalem.
Et oñdit mihi dominus qtuoz fabros
Et dixi. Quid isti veniunt facere. Qui

ait dicens. Hec sunt cornua q ventila
uerunt iudā p singulos viros. et nemo
eorum leuauit caput suum. Et uenit
isti deterrere ea vt dericiant cornua sup
terram iuda vt dispergerent eam. II

Et leuau oculos meos et vidi et
ecce vir et in manu eius funicu
lus mensoz. Et dixi quo tu va
dis. Et dixit ad me. Ut metiar hierlm
videā quāta sit longitudo eius et quā
ta latitudo eius. Et ecce angelus q lo
q̄bat in me egrediebat et alius angelus
egre diebat in occursum ei. et dixit ad eū
Lurre. loq̄re ad puez istū dicēs. Absq̄
muro habitabit hierlm pze multitudi
ne hominū et iumentoz in medio eius.
Et ego ero ei ait dñs murus ignis i cir
cūitu. et in glia ero i medio eius. Do o
fugite de terra aq̄lonis dicit dñs. qm in
quatuor ventos celi disp̄si vos dicit do
minus. Do sion fuge q habitas apud si
liam babilonis. qz hec dicit dñs exerci
tū. Post gloriā mi sit me ad gentes q
spoliauerūt vos. Qui. n. tetigerit vos.
tangit pupillam oculi mei. Quia ecce
ego leuo manū meā sup eos. et erūt pre
de his q seruebant sibi. et cognoscetis.
qz dñs exercitū misit me. Lauda et le
tare filia sion. qz ecce ego venio et habi
tato i medio tui. ait dñs. Et applicabū
tur gentes multe ad dominū in die il
lo. et erunt mihi in populū. Et habita
bo in medio tui et scies quia domin⁹ ex
ercituum misit me ad te. Et possidebit
dominus iudā ptem suā i terra sancti
ficata. et eliget adhuc hierusalē. Sileat
omnis caro a facie domini. qz consurre
xit de habitaculo sancto suo. III

Et oñdit mihi dñs iesum sacer
dotē magnū stantē corā ange
lo dñi. et sathan stabat a dextris
ei vt aduersaretur ei. Et dixit dñs ad
sathan. Increpet dñs in te sathan. et in
crepet dñs in te qui elegit hierusalem.
Nunquid non iste torris est erutus de
igne. Et iesus erat indutus vestibz for
didis. et stabat ante faciez angeli. Qui
respondit. et ait ad eos qui stabāt coram

Zacharias

se dicēs. Auferte vestimēta sordida ab eo. Et dixit ad eū. Ecce abstuli a te iniq̄tatem tuā ⁊ indui te mutatorijs. Et dixit. Ponite cidarim mūdā sup caput eius. Et posuerūt cidarim sup caput ei⁹ mūdā ⁊ induerūt eū vestib⁹. Et āgelus dñi stabat ⁊ cōtestabat āgelus dñi iesum dicēs. Hec dicit dñs exercitū. Si i v̄ijs meis ābulaueris ⁊ cust odiaz meā custodieris tu q̄z iudicabis domuz meā ⁊ custodies atria mea. et dabo tibi ābulātes de his q̄ nūc h̄ assistūt. Audi iesus sacerdos magne. tu ⁊ amici tui q̄ h̄itāt coram te. qz viri portēdētes sunt. Ecce. n. ego adducā fūū meuz orientē qz ecce lapis quē dedi corā iesu. sup lapidem vnū septē oculi sunt. Et ecce ego celabo sculpturā ei⁹ ait dñs exercituum ⁊ auferā iniquitatem terre illius in die vna. In die illa dicit dominus exercituum. vocabit vir amicum suuz s̄bter vineam ⁊ s̄bter ficum.

III
Et reuersus ē angelus qui loq̄batur in me ⁊ suscitauit me q̄ si viruz qui suscitaf de somno suo. Et dixit ad me. Quid tu vides. ⁊ dixi. Vidi. ⁊ ecce candelabrū aureū totū. ⁊ lampas eius sup caput ipius. ⁊ septem lucerne eius sup illud. ⁊ septē infusoria lucernis q̄ erāt sup caput eius. ⁊ due oliue sup illud. vna a dextris lampadis. ⁊ vna a sinistris eius. Et respondi. ⁊ aio ad angelū qui loquebatur i me dicens. Quid sunt hec domine mi. Et respondit angelus qui loq̄batur in me. ⁊ dixit ad me. Nunquid nescis qd sunt hec. Et dixi. Non domine mi. Et respōdit et ait ad me dicens. Hoc est verbum domini ad sorobabel dicens. Non in exercitu nec in robore. sed in spiritu meo dicit domin⁹ exercitū. Quid tu mōs magne coraz corobabel in planum. Et educet lapidem primariū. et exequabit gratiam gratie eius. Et factum est verbum domini ad me dicens. Manus corobabel fundauerūt domū istam. ⁊ manus eius perficient eam. ⁊ scietis qz domin⁹ exercitū misit me ad vos. Quis

eū desperit dies paruos. Et letabūtūr ⁊ videbūt lapidem stanneū in manu corobabel. Septem sunt isti oculi domini qui discurrunt in vniuersam terrā. Et respondi. ⁊ dixi ad eum. Quid sunt due oliue iste ad dexteram candelabri ⁊ ad sinistram eius. Et respondi secundo ⁊ dixi ad eum. Quid sunt due spice oliuaz q̄ sunt iuxta duo rostra aurea. in q̄bus sunt suffosoria ex auro. Et ait ad me dicēs. Nunquid nescis quid sunt hec. Et dixi. Non domine mi. Et dixit. Isti sunt duo filij olei splēdoris qui assistūt dominatori vniuersę terre.

V
Et conuersus sum ⁊ leuaui oculos meos ⁊ vidi et ecce volumē volans. Et dixit ad me. Quid tu vides. Et dixi. Ecce ego video volumē volās. longitudo eius viginti cubitoz ⁊ latitudo eius decē cubitoz. Et dixit ad me. Hec est maledictio q̄ egrediet sup faciem omnis terre. quia omnis fur sicut ibi scriptum est iudicabitur. ⁊ oīs iurās ex hoc similiter iudicabitur. Educam illud dicit dominus exercituum. ⁊ veniet ad domū furis et ad domū iurantis in nomine meo mendaciter ⁊ cōmorabitur in medio domus eius. ⁊ consumet eam ⁊ ligna eius ⁊ lapides eius. et egressus est angelus qui loquebatur in me. ⁊ dixit ad me. Leua oculos tuos et vide. Quid ē hoc qd egrediet. Et dixi. Quid nam est. Et ait. Hec est amphora egrediens. Et dixit. Hic est oculus eoz in vniuersa fra. Et ecce talentum plūbi portabat. ⁊ ecce mulier vna sedēs in medio amphore. Et dixit. Hec ē impietas. Et proiecit eam in medio āphore. ⁊ misit massam plūbeam in os eius. Et leuaui oculos meos et vidi. et ecce due mulieres egrediētes. et spūs i alis eaz. Et habebant alas quasi alas milui ⁊ leuaerunt amphorā inter terram et celum. Et dixi ad angelū qui loquebat in me. Quo iste deferunt amphorā. Et dixit ad me. Ut edificetur ei domus in terra sennaar. et stabiliatur et ponat ibi super basem suam.

VI

E

T cōuersus sum. ⁊ leuauī oculos meos ⁊ uidi. ⁊ ecce quatuor quadrige egredientes de medio montium. ⁊ mōtes. mōtes erei. In quadrige prima equi rufi. in quadrige secunda equi nigri. in quadrige tertia equi albi. et in quadrige quarta equi varij et fortes. Et rēdi. ⁊ dixi ad āgelū qui loq̄bat̄ in me. Quid sunt hec dñe mi Et rēdit āgel⁹ ⁊ ait ad me. Isti sunt quatuor venti celi. quae egrediuntur ut stent coram dñatore oīs terre. In qua erant equi nigri egrediebatur in frā aq̄lonis: et albi egressi sunt post eos. et varij egressi sunt ad terram austrī. Qui autē erāt robustissimi. exierunt ⁊ querebant ire et discurrere per oēm terram. Et dixit. Ite ⁊ pambulate terram. Et pambulauerūt terram. Et uocauit me. ⁊ locutus ē ad me dicens. Ecce qui egrediuntur in frā aquilonis. reuiuiscere fecerūt spūm meū in frā aq̄lonis. Et factū ē uerbum dñi ad me dicens. Sume a trāsmiōtione ab oldai ⁊ a tobīa ⁊ ab idaia ⁊ uenies tu in die illa ⁊ in trabis domū ioseph filij sophonie. quae uenerūt de babilone. ⁊ sumes aurū ⁊ argētū ⁊ facies coronas et ponas in capite iesu filij iosedech sacerdotis magni ⁊ loqueris ad eum dicens. Hec ait dñs exercituum dicens. Ecce uir oriens nomē eius. Et subter eū oziel. ⁊ edificabit templū domino. ⁊ ipse extruet templū dño. Et ipse portabit gl̄iam. ⁊ sedebit ⁊ dñabitur super solio suo. Et erit sacerdos super solio suo. ⁊ filiū pacis erit inter illos duos. Et corone erūt helē ⁊ tobie ⁊ idaie ⁊ ben filio sophonie memoriale in templo dñi. Et quae p̄cul sunt ueniet ⁊ edificabūt in templo dñi. ⁊ sciet quod dñs exercituum misit me ad uos. Erīt autē hoc. si auditu audieritis uocē dñi dei uři. VII

T factū ē in āno quarto dārij regis factū est uerbum dñi ad zachariā in quarta mensis noni quae ē castleu Et miserūt ad domū dei sarasar ⁊ rogo melech ⁊ uiri quae erāt cūleis ad p̄canduz faciē dñi. ut dicerēt sacerdotib⁹ domus dñi exercituum ⁊ p̄phetis loquētēs. Nūquid

flendū ē mihi in quanto mense. uel sanctificare me debet sicut feci iam multis annis. Et factū ē uerbum dñi exercituum ad me dicens. Loq̄re ad oēm p̄plm tre ⁊ ad sacerdotes dicens. Cū ieiunaretis ⁊ plāgeretis in quanto ⁊ septimo per hos septuaginta annos. in quod ieiuniū ieiunastis mihi. Et cū comedistis ⁊ bibistis nūquid nō uobis comedistis ⁊ uob metipsis bibistis. Nūquid nō hec sunt uerba quae locutus ē dñs in manu p̄phetarū priorū quae adhuc hierusalē habitaret ⁊ eēt opulēta. ⁊ ipsa ⁊ urbes in circuitu eius. ⁊ ad austrū ⁊ in campes trib⁹ habitaret. Et factū ē uerbum domini ad zachariā dicens. Hec ait dñs exercituum dicens. Iudiciū uestrū iudicate. et misericordiam ⁊ miseratōes facite unusquisque cū fratre suo. Et uiduā et pupillū ⁊ aduenā ⁊ pauperem nolite calūniari. ⁊ malū uir fratri suo nō cogitet in corde suo Et noluerūt attendere ⁊ auerterunt scapula recedētēs. ⁊ aures suas aggrauauerūt ne audirēt. ⁊ cor suū posuerūt ut adamātē ne audirēt legē ⁊ uerba quae misit dñs exercituum in spū suo sc̄to per manus p̄phetarū priorū. Et facta ē indignatio magna a dño exercituum. Et factū ē sicut locutus sum ⁊ nō audierūt sic clamabūt ⁊ non exaudiat dicit dñs exercituum. Et disp̄si eos per oia regna quae nesciūt. ⁊ terra desolata est ab eis eo quod nō esset transiens ⁊ reuertens. ⁊ posuerūt terram desiderabilem in desertum.

VIII

T factū ē uerbum dñi exercituum dicens. Hec dicit dñs exercituum celatus sum sion celo magno. ⁊ indignatione magna celatus sum eā. Hec dicit dñs exercituum. Reuersus sum ad sion ⁊ habitabo in medio hierusalē. Et uocabitur hierusalē ciuitas ueritatis ⁊ mōs dñi exercituum mōs sanctificatus. Hec dicit dñs exercituum. Adhuc habitabūt senes ⁊ anus in plateis hierusalē. et uiri baculus in manu eius per multitudinem dierū. Et platee ciuitatis plebū infantib⁹. ⁊ puellis ludentib⁹ in plateis eius. Hec dicit dñs exercituum. Si uidebit̄ difficile in oculis reliquiarū

populi huius in diebus illis. nunquid in oculis meis difficile erit dicit dominus exercituum. **Hec dicit dominus exercituum.** Ecce ego saluabo populum meum de terra orientis et de terra occasus solis. et adducam eos et habitabunt in medio hierusalem. et erunt mihi in populum. et ego ero eis in deum in veritate et in iusticia. **Hec dicit dominus exercituum.** Confortentur manus vestre. quia auditis in his diebus per mores istos per os prophetarum. in die quae fundata est domus domini exercituum ut templum edificaretur. Si quidem ante dies illos merces hominum non erat nec merces iumentorum erat neque introeunti neque exeunti erat pars tribulationis. et dimissi eos homines unumquemque pro primo suo. Nunc autem non iuxta dies priorum ego faciam reliquias populi huius die dominus exercituum. sed semine pacis erit. Vineam dabit fructum suum et fra dabit germen suum. Et celi dabit rorem suum. et possidere faciam reliquias populi huius uniuersa haec. Et erit sicut eratis maledictio in gentibus domus iuda et domus israel. sic saluabo vos et eritis benedictio. Nolite timere. confortetur manus vestra. quia haec dicit dominus exercituum. Sicut cogitavi ut affligerem vos cum ad iracundiam provocassent praesentes vestri me dicit dominus. et non sum misertus. sic conuersus cogitavi in diebus istis ut benefaciam domui iuda et hierusalem. nolite timere. haec sunt verba quae facietis. Loquimini veritatem unusquisque cum primo suo. Veritatem et iudicium pacis iudicate in portis vestris. et unusquisque malum proximum suum ne cogitetis in cordibus vestris. et iuramentum medari ne diligatis. **Dia. n.** haec sunt quae odi dicit dominus. Et factum est verbum domini exercituum ad me dicens. haec dicit dominus exercituum. Ieiunium quartum et ieiunium quintum. et ieiunium septimum et ieiunium decimum. erit domui iuda in gaudium et in letitiam. et in solennitates perclaras. Veritatem terrae et pacem diligite. **Hec dicit dominus exercituum.** Usque quae veniant populi habitent in civitatibus multis. et vadant habitatores vestri ad alterum dicentes. Pax et deprecemur faciem domini. et quaramus dominum exercituum. **Vadate etiam ego.** Et veniet populi multi et gentes robusti ad querendum dominum

exercituum in hierusalem et deprecanda facie domini. **Hec dicit dominus exercituum.** In diebus illis in quibus apprehendet decem homines ex omnibus linguis gentium et apprehendet simbram viri iudei dicentes. ibimus vobiscum. **Audiuimus enim quoniam deus vobiscum est.**

IX

Aus ubi domini in terra adrach. et o damasci requiei eius. quia dominus est oculus hominis et omnium tribunus israel. Erat quae in terminis eius. et tirus et sidon. Assumpserunt quippe sibi sapientiam valde. Et edificauit tirus munitiorem suam. et coaceruauit argentum quasi humum. et auro ut lutum platearum. Ecce dominus possidebit eam. et percuet in mari fortitudinem eius. et haec igni deuorabit. Et debet ascalon et timebit. et gasa et dolebit nimis. et acharon. quoniam confusa est spes eius. Et bibit rex de gasa et ascalon non habitabit. Et sedebit sepeator in acoto. et disperdam superbiam philistinorum. Et auferam sanguinem eius de ore eius. et abominaciones eius de medio tentium eius. Et relinquet etiam ipse deo nostro. et erit quasi dux in iuda. acharon quasi hiebuseus. Et circumdabo domum meam ex his qui militant mihi euntes et reuertentes et non transibit super eos ultra exactor quia nunc vidi in oculis meis. **Exultate filia sion. iubilate filia hierusalem.** Ecce rex tuus veniet tibi iustus et saluator. ipse pauper et ascendens super asinam. et super pullum filium asinae. Et disperdam quadrigam ex effraim et equum de hierusalem. et dissipabit arcus belli. Et loquetur pacem gentibus et potestas eius a mari usque ad mare et a fluminibus usque ad fines terre. Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu. in quo non est aqua. conuertimini ad munitionem vincti spei. **Hodie quae annuncias duplicia reddam tibi. quoniam nath extendi mihi iudam quasi arcum. impleui effraim. Et suscitabo filios tuos sion super filios tuos grecia. et ponam te quasi gladium fortium.** Et dominus deus super eos videbit. et eribit ut fulgur iaculum eius. Et dominus deus in tuba canet et valet in tur

E ij

bine austri. Dominus exercituum proteget eos
et deuorabunt et subiciant lapidibus fun-
de. Et bibentes inebriabuntur quasi a vi-
no et replebuntur ut phiale. et quasi cor-
nua altaris. Et saluabit eos dominus deus eor-
um in die illa ut gregem populi sui. quod lapi-
des sancti eleuabuntur super terram eius
Quid enim bonum eius est et quid pul-
crum eius nisi frumentum electorum
et vinum germinans virgines. X

Erite a domino pluuia in tempore sero-
tino. et dominus faciet niues et plu-
uiam imbris et dabit eis singulis
herbam in agro. Quia simulacra locuta
sunt inutile et diuini viderunt medicum.
et somnatores locuti sunt frustra et va-
ne solabantur. Idcirco adducti sunt quasi
si grex asiligerent quod non est eis pastor. Su-
per pastores iratus est furor meus. et super
hircos visitabo. Quia visitauit dominus ex-
ercituum gregem suum domum iuda. et confuit
eos quasi equum glorie sue in bello. Et ipso
angulus. et ex ipso parillus. et ex ipso arcus
plurimus et ex ipso egredietur omnes exactores simul.
Et erunt quasi si fortes. concubantes lutum via-
rum in plio. Et bellabunt quod dominus cum eis et
profundetur ascensores equorum. Et confortabo
domum iuda. et domum ioseph saluabo. Et
uertam eos quod miserabunt eorum. et erunt si-
cut fuerunt quasi non piecerant eos. Ego enim
dominus deus eorum. et exaudiam eos. Et erunt quasi
si fortes effraim et letabitur cor eorum quasi
a vino. Et filii eorum videbunt et letabun-
tur. et exultabit cor eorum in domino. Si-
bilabo eis. et congregabo illos. quod redemi
eos. Et multiplicabo eos sicut ante fuerant
multiplicati. et seminabo eos in po-
pulis. Et de longe recordabuntur mei. et
vivent cum filiis suis et reuertentur et redi-
cam eas de terra egypti. et de assiris con-
gregabo eos. Et ad terram galaad et liba-
ni adducam eos. et non inueniet eis locus.
Et transiet in maris freto. et percutiet in
mari fluctus. et profundetur omnia profun-
da fluminis. Et humiliabitur superbia asy-
sur. et sceptrum egypti recedet. Conforta-
bo eos in domino. et in nomine eius am-
bulabunt dicit dominus. XI

Peri libarie portas tuas. et con-
a medat ignis cedros tuas. vlu-
la abies quod cecidit cedrus. quo-
niam magnifici vastati sunt. Ululate
quercus basan. quoniam succifus est saltus mu-
nitus. Gloriam ululatus pastorum. quod vastata
est magnificentia eorum. Gloriam rugitus leo-
num. quoniam vastata est superbia iordanis. Hec
dicit dominus deus meus. Pasce pecora or-
cissionis que que possiderant occidebant et non
volebant. et videbant ea dicentes. Benedictus
dominus. diuites facti sumus. Et pastores
eorum non prebant eis. et ego non perambulabo
super habitantes terram dicit dominus. Ecce ego
tradam hoies. vniquemque in manu proximi
sui et in manu regis sui et incidet terram et non
eruat de manu eorum et pascat pecus occisio-
nis propter hoc o pauperes gregis. Et assumpsi
mibi duas virgas. vnam vocavi decorum
et alteram vocavi funiculum et pauca gre-
gem. Et succidi tres pastores in mense
vno et contracta est anima mea in eis. Si quidem et
anima eorum variavit in me. Et dixi. Non pa-
scam vos. Quod moritur moriatur. et
quod succiditur succidatur et reliqui de-
uorent vnusquisque carnem proximi sui
Et tuli virgam meam que vocabatur de-
cus et abscidi eam. ut irritum faceret fedus
meum quod percussi cum omnibus populis. et in irritum
reductum est in die illa. Et cognouerunt sic
pauperes gregis qui custodiunt michi quia
verbum domini est. Et dixi ad eos. Si bonum
est in oculis vestris afferte mercedem meam.
et si non quiescite. Et appenderunt merce-
dem meam. triginta argenteos. Et dixit dominus
ad me. Propterea illud ad statuarium. Des-
corum precium. quo appreciatus sum ab eis. et
tuli triginta argenteos et precii illos in do-
mo domini ad statuarium. Et precidi vir-
gam meam secundam que appellabatur
funiculus ut dissoluerem germanitatem
inter iudam et israel. Et dixit dominus
ad me. Adhuc sume tibi vasa pastoris
stulti. Quia ecce ego suscitabo pastoris
in terra qui derelicta non visitabit. dis-
sum non queret et contritum non sana-
bit et id quod stat non enutriet et carnes
pinguium comedet. et ungulas eorum

dissoluet. **D** pastor & idolū. derelinqns
gregē. Gladius sup brachiū ei⁹. et sup
oculū dexter ei⁹. Brachiū eius aridū
tate siccabit. & oculus dexter eius tene
bre scens obscurabitur. **XII**

Aus ubi dñi sup isrl. Dixit do
minus extendēs celū & fundās
tram. & fingēs spm̄ hominis i eo.

Ecce ego ponā hierlm̄ sup luminare tra
pule om̄ib⁹ plis in circūitu. sed & iuda
erit i obsidiōe s̄ hierlm̄. Et erit i die il
la ponā hierlm̄ lapidē oner⁹ cūct⁹ plis
Dēs q̄ leuabūt eū. scissione lacerabun
tur & colligētur aduersus eaz oīa regna
tre. In die illa dicit dñs. pcutiā omnē
equū in stuporē. & ascensorē ei⁹ in amen
tiā. Et sup domū iuda aperiam oculos
meos & oēm equū pplorū pcutiā cecita
te. Et dicēt duces iuda i corde suo. con
fortētur hitatores hierlm̄. in dño exer
cituū deo eorū. In die illa ponā duces
iuda sicut caminū ignis i lignis. & sicut
facē ignis in seno & deuorabūt ad dexte
rā & ad sinistrā oēs ppos in circūitu. &
hitabitur hierlm̄ rursus in loco suo in
hierlm̄. et saluabit dñs tabernacula iu
da sicut in principio vt magnifice glorie
tur domus dō. & gloria hitantiū hieru
salem s̄ iudam. In die illa pteget dñs
hitatores hierlm̄. Et erit q̄ offenderit
ex eis in die illa quasi dauid. & domus
dauid quasi rei. sicut angelus dñi i cō
spectu eius. Et erit in die illa querā cō
terere oēs gentes q̄ veniūt s̄ hierlm̄. &
effundā sup domū dō & sup hitatores
hierlm̄ spm̄ gr̄e & precū. Et aspicient
ad me quē p̄firerūt et plangēt eū plan
ctu q̄si sup vnigenitū. & dolebūt sup eū
vt doli solet in morte primogeniti. in
die illa magnus erit plactus in hierlm̄
sicut planctus ad rēmon in campo ma
gedon. Et plangēt terre. familie & fami
lie seorsum. Familie domus dauid se
orsum. & mulieres seorsum. familie do
minus nathan seorsum. & mulieres eorū
seorsum. Familie domus leui seorsum
& mulieres eorū seorsum. Familie semet
seorsum. & mulieres eorū seorsum. **D**ēs

familie reliq̄. familie & familie seorsum
& mulieres eorū seorsum. **XIII**

In die illa erit fons patens do
mū dō & hitantib⁹ hierlm̄. et i
ablutionē pctōris & mēstruate

Et erit in die illa dicit dñs exercitūz.
dispdā noīa idolorū de fra. & nō memo
rabūtur vltra. Et pseudo p̄phetas & spi
ritū immūdū auferā de fra. Et erit cuz
p̄phetauerit q̄spiā vltra. dicēt ei p̄ ei⁹ &
m̄ ei⁹ q̄ genuerūt eū **N**ō viues. qz mē
daciū locutus es in noīe dñi. Et confi
gent eū p̄ ei⁹ & m̄ ei⁹ genitores ei⁹ cuz
p̄phetauerit. Et erit i die illa cōfundēt
p̄phete vnusq̄sqz ex visione sua cū p̄phe
tauerint. nec opientur pallio facinorū
mentiant. **S**z dicet. nō sum p̄pheta. ho
mo agricola ego sum. qm̄ adam exem
plū m̄ eū ab adolescētia mea. & dicet ei
Quid sunt plage iste i medio manūz
tuaz. Et dicet. his plagat⁹ sum i domo
eorū q̄ diligebant me. Framea suscitare
sup pastore m̄ eū. & sup virtū coherentēz
mibi dic dñs exercitūz. Percute passio
rem. & disp̄gentur oues. Et p̄uertā ma
nū meā ad puulos. Et erūt in oī terra
dicit dñs. pres due i ea disp̄gent⁹ & desi
ciēt. & tertia ps̄ relinq̄tur in ea. Et du
cam tertiā ptē p̄ ignē & vram eos sicut
vris argentū. & p̄balu eos sicut p̄batur
sup. **I**pe vocabit nomē meū. et ego ex
audiā eū. Et dicā. p̄lis meus es. & ipse
dicet dominus deus meus. **XIII**

Ecce dies dñi veniūt. dicit do
minus & diuidēt spolia tua in
medio tui. Et p̄gregabo om̄es
gentes ad hierusalē in p̄elium & capie
tur ciuitas & vastabūtur domus. & mu
lieres violabuntur. Et egrediet̄ media
pars ciuitatis in captiuitatē et reliquū
populi nō auferet̄ ex vrbe. Et egrediet̄
dominus & p̄rehabitur contra gētes il
lae. sicut p̄liatus ē in die certamīs. Et
stabūt pedes eius in die illa sup montē
oliuaz. qui est contra hierlm̄ ad orien
tem. Et scindet̄ mons oliuaz ex media
pte sui ad oriētē & ad occidentē p̄rupto
grādi valde. Et sepabit̄ mediū montis

E iij

ad aq̄lonē. ⁊ mediū ei⁹ ad meridiez. Et fugietis ad vallē mōtiū eoz qm̄ diūge- tur vallis mōtiū vsq; ad primū. Et fugietis sicut fugistis a facie terremotus in dieb; iofie regis iuda. Et veniet dñs deus meus. oēsq; sancti cū eo. Et erit. in die illa nō erit lux. sed frigus et gelu. Et erit dies vna q̄ nota ē dño. nō dies neq; nox. ⁊ in tempe vesperi erit lux. Et erit in die illa eribunt aque viue de hierusalem. Mediū eaz ad mare orientale ⁊ mediū eaz ad mare nouissimum. In estate ⁊ in hieme erūt. ⁊ erit dñs rex super omnē terram. In die illa erit dñs vnus ⁊ erit nomē eius vnū. Et reuertetur oīa tra vsq; ad tēctū. de colle rēmo ad austrū hierlm. Et exaltabit ⁊ habitabitur i loco suo a porta beniamin vsq; ad locū porte prioris ⁊ vsq; ad portā āgulo rū ⁊ a turre ananethel vsq; ad torcularia regis. Et habitabūt in ea. ⁊ anathema nō erit āplius. S; sedebit hierlm secura. ⁊ hec erit plaga: plaga qua pcutiet dominus oēs gētes q̄ pugnaverūt aduersus hierlm. Tabeſcet caro vniuscuiusq; stantis sup pedes suos ⁊ oculi eius contabeſcent i foraminib; suis. ⁊ lingua eorū ⁊ stabeſcet in ore suo. In die illa erit tumultus dñi magnus i eis ⁊ apprehēdet vir manū primi sui. ⁊ ſeret manus eius sup manū primi sui. Sed ⁊ iudas pugnabit aduersus hierusalem. Et congregabūtur diuitie oīm gentiū i circuitu. aurum ⁊ argentum et vestes multe satis. Et sic erit ruina eq̄ ⁊ muli ⁊ camelī et aſini ⁊ oīm iumentoz q̄ fuerint in castris illis. sicut ruina hec. Et om̄es qui reliqui fuerint de vniuersis gentibus que venerunt contra hierusalem. ascēdēt ab anno in annū vt adorēt regē dñm exercitū. ⁊ celebrent festiuitatem tabernaculoz. Et erit qui nō ascēderint de familijs tre ad hierlm vt adorēt regem dñm exercitū. nō erit sup eos imber. q̄ ⁊ si familia egipti nō ascēderit ⁊ nō venerit. nec sup eos erit. S; erit ruina: ruina q̄ pcutiet dñs oēs gentes. q̄ nō ascēderint ad celebrandā fe-

stiuitatē tabernaculoz. Hoc erit pctm̄ egipti ⁊ hoc pctm̄ oīm gentiū q̄ nō ascēderint ad celebrandā festiuitatē tabernaculoz. In die illa erit qd̄ sup frenuz equi ē sc̄m̄ dño. et erūt lebetes i domo dñi quasi phiale corā altari. Et erit oīs lebes in hierlm et in iuda sanctificatus dño exercituz. Et veniet omnes imolantes ⁊ sument ex eis. et coquet in eis. Et nō erit mercator vltra in domo domini exercituum in die illo.

Explicet zacharias ppheta. Incipit prologus in Malachiam prophetam.

Eus p moisen p̄lo israel p̄ceperat. sacerdotes tabernaculi sui oīm corpali vicio liberos hostias oīm vicio vacuas sibi offerre

Quib; legē suam ad regendū pplm̄ ob hoc dederat vt p̄ sacrificiozū oblationē internūcij dei ⁊ hoīm facti. pplm̄ p̄ceptis celestib; facerent obedire. Cū sacerdotēs āgelos dei esse. hoc in loco scriptura testat. Sed qz tanti nūeris grām cōtēnetes. supradictus p̄ls ac sacerdotes sacrificia vicio deturbata. ipsi crimibus atq; impietatib; maculati deo offerre ceperūt. Ideo p malachiā p̄phētā de pplm̄ suuz isrl̄ increpās ait. Dilexi vos dicit dñs. Et dixistis. In quo dilexisti nos. Nōne frat̄ erat esau iacob dic dñs. ⁊ dilexi iacob. esau autē odio habui. esau autē fr̄m iacob nō iniq̄ aut spontanea volūtate odio habitū a deo. vel sine meriti grā iacob dilectū manifestū est. cuz p̄m̄ p̄scentiam suam esau quidem effusionem fraterni sanguinis cōcupiscere. iacob autem in sui cognitione obseruandam legem desiderare cognosceret. Cuius rei gratia supradicto vsus est exemplo dicens. Dilexi iacob. esau autē odio habui. Quāuis ex opib; memoratorum quoz; liber geneſeos meminit. in quo vnusquisq; eozū futur⁹ erat p̄posito manifeste constaret vt scriptuz est. Creuerunt p̄teri. ⁊ erat esau homo